

[Finansministeren]

denne sag skal nu på en eller anden måde bruges i en hetz imod regeringen, som presser renten op og dermed svækker boligbyggeriet og skaber nogle kæmpemæssige renteindtægter for dem, der er så elskværdige i disse år at låne staten penge, for at vi kan føre en efterspørgselsfremmende økonomisk politik. Det er jo kendsgerningerne. Det er rædselsfuldt at høre på, undskyld, jeg siger det, men jeg er altså gået ind i diskussionen endnu en gang.

Regeringen finder det fortsat påkrævet at sælge statspapirer for at modvirke likviditetstilgangen over statsfinanserne. Udviklingen siden renteaftalens indgåelse viser, at Nationalbanken og regeringen ved kursfastsættelsen ikke på nogen måde har søgt at forcere salget af statspapirer.

Til hr. Jørgen Jensen og andre, der har været inde på det, kan jeg sige, at i marts udgjorde bruttokasseunderskuddet ca. 4,6 mia kr., og kursværdisalget af statspapirer lå på ca. 3 mia kr. I april var bruttokasseunderskuddet på 5,1 mia kr., og kursværdisalget af statspapirer var på ca. 1,9 mia kr. Jeg tør næsten ikke sige det, men salget af statspapirer i marts var endog lidt mindre end de i månedens løb forfaldne afdrag på indenlandsk statsgæld. At påstå, at det er operationer, der har den virkning, at renteniveauet forøges, skal der et godt bryst til, og jeg kan ikke forstå, at man vil blive ved med det. Jeg skal da også for en ordens skyld oplyse, at renten på de korteste statspapirer, statsgældsbeviserne, siden renteaftalens indgåelse er faldet med ½-1 procentpoint.

Så rejste hr. Anders Andersen spørgsmålet om fordelingen mellem den offentlige og den private låntagning. Det er rigtigt, at en betydelig del af den nødvendige låntagning hidtil er varetaget af private pengeinstitutter og virksomheder, og jeg mener heller ikke, der kan være tvivl om, at det fortsat vil være nødvendigt, at en del af bruttolånebehovet dækkes ad disse kanaler, bl. a. fordi låntagningen mange gange er et led i normal forretningsvirksomhed og derfor ikke bør overtages af det offentlige. Det er for så vidt også et svar til hr. Jørgen Jensen. Jeg vil ikke afvise, at man kan diskutere mindre forskydninger, men jeg skønner ikke, at det kan blive af en størrelsesorden, som kan få nogen afgørende betydning for renteniveauet.

Det er ikke noget nyt forslag, hr. Anders Andersen her stiller. Det er ustandselig en opgave for os at prøve at finde den rette balance mellem privat og statslig låntagning, men det må tages i betragtning, at det er meget betydelige beløb, der er tale om, hvis staten skulle gå ind og tage en væsentlig del af den låntagning, der hidtil har været privat, for slet ikke at tale om, hvis den skulle dække det samlede lånebehov. Man bliver nødt til at være opmærksom på risikoen for at belaste statens lånemuligheder. De er for øjeblikket meget gunstige, men man bør ikke forlade sig på, at disse muligheder fortsat vil være lige så gunstige. Det, jeg kan sige til hr. Anders Andersen, er, at vi er helt opmærksomme på den tankegang, som hr. Anders Andersen her kom ind på.

Tilbage bliver altså, at det for at sikre opretholdelsen af den private låntagning er nødvendigt at fastholde en passende tilskyndelse for private virksomheder til at låne i udlandet, og det er derfor, det danske renteniveau bliver nødt til at ligge højere end renteniveauet for tilsvarende lånoptagelser i udlandet. Hermed har jeg ikke sagt, at forskellen mellem renteniveauerne skal udgøre præcis så og så meget, og at en reduktion af forskellen vil føre til et pludseligt bortfald af privat låntagning i udlandet – jeg ved, at hr. Anders Andersen er lidt optaget af det spørgsmål også. I praksis sker forskydningerne jævnt, og der er derfor mulighed for, efterhånden som underskuddet på betalingsbalancen reduceres, at indskrænke afstanden til det udenlandske renteniveau til gavn for erhvervenes konkurrenceevne. Dette er i øvrigt en klar illustration af, at der ikke er nogen modsætning imellem en politik, der tager sigte på at forbedre betalingsbalancen, og en politik, der tager sigte på en holdbar bekæmpelse af arbejdsløsheden. Tværtimod vil der næsten være sikkerhed for, at en laden stå til med hensyn til betalingsbalanceudviklingen vil føre til en yderligere forværring af arbejdsløsheden i et par år eller så.

Til hr. Jørgen Jensen skal jeg i øvrigt sige, at regeringen er fuldt opmærksom på, at man ved tilrettelæggelsen af de offentlige investeringer godt kan fremme beskæftigelsen med et forholdsvis begrænset valutaforbrug, og det har også været regeringens mål ved prioriteringen, som hr. Jørgen Jensen vil kunne se, når han får redegørelsen i næste uge.